

SIA "Viainvest"

Pamatinformācija par ieguldītāju aizsardzību

VI-INA-2025/008

Versija 01

21.02.2025.

Apstiprināta ar	21.02.2025. SIA "Viainvest" valdes sēdes protokolu Nr.2025-15-BD
Nākamais pārskatīšanas datums	2026. gada marts

Pamatinformācija par ieguldītāju aizsardzību

SIA "Viainvest" (reģistrācijas Nr. 40203015744, juridiskā adrese: Roberta Hirša iela 1, Rīga, LV-1045, Latvija; turpmāk – Viainvest; Sabiedrība) ir Latvijas Bankas (www.bank.lv); juridiskā adrese: K. Valdemāra 2A, Rīga, LV-1050, Latvija) licencēta un uzraudzīta ieguldījumu brokeru sabiedrība (licences numurs 27-55/2023/2). Viainvest izplatītos finanšu instrumentus un no tiem izrietošās tiesiskās attiecības regulē Latvijas Republikas tiesību akti. Viainvest pakalpojumu sniegšanas vieta ir Latvijas Republika neatkarīgi no ieguldītāja izcelsmes un rezidences valsts.

Viainvest ir ieguldītāju aizsardzības sistēmas, kas izveidota saskaņā ar Direktīvu 97/9/EK, dalībniece. Šī sistēma ir paredzēta ieguldītāju interešu aizsardzībai, tai nepieciešamo līdzekļu nodrošināšanai un kompensācijas izmaksai. Latvijas Republikā Direktīvas 97/9/EK prasības ir iestrādātas Ieguldītāju aizsardzības likumā.

Izpildot uz Viainvest kā uz sistēmas dalībnieci attiecināmo pienākumu sniegt saviem esošajiem un potenciālajiem ieguldītājiem noteikto informāciju par ieguldītāju aizsardzību, Sabiedrība ir sagatavojusi šo informatīvo veidlapu "Pamatinformācija par ieguldītāju aizsardzību", kas ir publiski pieejama Sabiedrības tīmekļa vietnē www.viainvest.com, un aicina ar to iepazīties.

Kas ir ieguldītāju aizsardzības sistēma?

Ieguldītāju aizsardzības sistēma ir pasākumu kopums ieguldītāju interešu aizsardzībai, šai aizsardzībai nepieciešamo finanšu līdzekļu nodrošināšanai un kompensāciju izmaksai.

Kāds tiesību akts reglamentē ieguldītāju aizsardzības sistēmas darbību Latvijas Republikā?

Ieguldītāju aizsardzības sistēmas darbību Latvijas Republikā reglamentē Ieguldītāju aizsardzības likums (turpmāk - IAL). Ar IAL tekstu var iepazīties šeit: <https://likumi.lv/ta/id/55829-iegulditaju-aizsardzibas-likums>

IAL mērķis ir nodrošināt drošas un stabilas ieguldītāju aizsardzības sistēmas darbību Latvijas Republikā. IAL nosaka ieguldītāju aizsardzības sistēmas vispārīgos principus, tās darbībai nepieciešamo finanšu līdzekļu nodrošināšanas un kompensāciju izmaksas kārtību.

IAL neattiecas uz gadījumiem, kad ieguldītāji cietuši zaudējumus finanšu instrumentu cenu izmaiņu dēļ vai finanšu instrumenti kļuvuši nelikvidi.

Ja sistēmas dalībnieks izbeidz savu darbību, tā sniegtie ieguldījumu pakalpojumi tiek garantēti IAL noteiktajā kārtībā un apmērā līdz pilnīgai saistību izpildei.

Vai Viainvest ir ieguldītāju aizsardzības sistēmas dalībniece?

Jā, Viainvest kā juridiskā persona, kas noteiktā kārtībā saņēmusi Latvijas Bankas licenci (atļauju) ieguldījumu pakalpojumu sniegšanai, ir ieguldītāju aizsardzības sistēmas dalībniece. Par šo var pārliecināties Latvijas Bankas tīmekļa vietnē: <https://www.bank.lv/darbibas-jomas/klientu-aizsardziba/kompensaciju-izmaksas-sistemas/finansu-instrumentu-tirgus-klientu-iegulditaju-aizsardziba>

Kam un kuros gadījumos ir tiesības saņemt kompensāciju?

Tiesības uz kompensāciju ir ieguldītājam - personai, kas nodod sistēmas dalībniekam naudu vai finanšu instrumentus ieguldījumu pakalpojuma sniegšanai.

Kompensācija ir IAL noteiktajā kārtībā un apmērā ieguldītājam izmaksājamā naudas summa, ja sistēmas dalībnieks nespēj pilnā apjomā un termiņos izpildīt savas saistības pret ieguldītāju un ja ieguldītājam nav tiesību saņemt garantēto atlīdzību atbilstoši Noguldījumu garantiju likumam (<https://likumi.lv/ta/id/274737-noguldijumu-garantiju-likums>).

Ieguldītājam ir tiesības saņemt kompensāciju, ja sistēmas dalībnieks nespēj pilnā apjomā un termiņos izpildīt savas saistības pret ieguldītāju.

Saistību neizpildes apstiprinājumu sniedz Latvijas Banka, vai arī tas izriet no tiesas sprieduma, kurš stāties spēkā un ar kuru ieguldījumu pakalpojumu sniedzējam pasludināts maksātnespējas process vai likvidācija, kas tam liedz iespēju izpildīt ieguldītāju prasījumus.

Vai kompensāciju izmaksā par visiem ieguldījumiem? Par kādiem ieguldījumiem kompensāciju neizmaksā?

Saskaņā ar IAL 7. pantu kompensāciju neizmaksā:

- 1) personai par darījumiem, kuru sakarā ir pieņemts notiesājošs spriedums krimināllietā par noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizāciju, terorisma vai proliferācijas finansēšanu;
- 2) sistēmas dalībniekiem, apdrošināšanas un pārapdrošināšanas sabiedrībām, ieguldījumu sabiedrībām vai citiem ieguldītājiem, kas darījuši zināmu, ka ir profesionāli ieguldītāji;
- 3) personām, kuras ir vienā koncernā ar sistēmas dalībnieku;
- 4) pensiju fondiem;
- 5) valsts pārvaldes iestādēm un pašvaldībām;
- 6) sistēmas dalībnieka valdes un padomes locekļiem, revīzijas komisijas vadītājam un šīs komisijas locekļiem, iekšējā revīzijas dienesta vadītājam un šā dienesta locekļiem, citiem sistēmas dalībnieka darbiniekiem, kuri ir pilnvaroti plānot, vadīt un kontrolēt sistēmas dalībnieka darbību un kuri ir atbildīgi par to, kā arī personām, kuras tieši vai netieši ieguvušas vairāk nekā piecus procentus no sistēmas dalībnieka kapitāla;
- 7) personām, kuras ir atbildīgas par likumā noteikto sistēmas dalībnieku grāmatvedības dokumentu revīziju;
- 8) personām, kuras ir 6. un 7.punktā minēto personu pirmās pakāpes radnieki vai laulātie;
- 9) personām, kuras darbojas 7.punktā minēto personu vārdā;
- 10) personām, par kurām Latvijas Banka konstatējusi, ka, pamatojoties uz individuāli noslēgta līguma īpašiem noteikumiem, tās ir saņēmušas augstas procentu likmes vai finansiālas koncesijas vai izraisījušas, vai izmantojušas savā labā apstākļus, kas sistēmas dalībniekam ir radījuši finansiālas grūtības vai veicinājuši tā finansiālā stāvokļa pasliktināšanos;
- 11) kredītiestādēm;
- 12) finanšu iestādēm Eiropas Parlamenta un Padomes 2013. gada 26. jūnija regulas (ES) Nr. [575/2013](#) par prudenciālajām prasībām attiecībā uz kredītiestādēm un ieguldījumu brokeru sabiedrībām, un ar ko groza regulu (ES) Nr. [648/2012](#) izpratnē.

Kāds ir kompensācijas apmērs?

Kompensācijas apmērs tiek noteikts atbilstoši neizpildīto saistību kopsummai, bet ne vairāk kā **20 000 euro** neatkarīgi no ieguldītāja vērtspapīru vai ieguldījumu kontu skaita.

Neizpildītas saistības ir sistēmas dalībnieka neizpildītās saistības, kas izriet no noslēgtā ieguldījumu pakalpojumu līguma ar ieguldītāju.

Ieguldītāja tiesības uz kompensāciju un tās viņa saistības pret sistēmas dalībnieku, kuru izpildes termiņš iestāsies līdz dienai vai dienā, kad sistēmas dalībniekam konstatēta nespēja izpildīt saistības, tiek savstarpēji dzēstas ar ieskaitu, un to ņem vērā, aprēķinot kompensācijas apmēru.

Kāda ir kompensācijas izmaksas kārtība un termiņš?

Kompensācijas pieteikšanai ieguldītājam jāiesniedz Latvijas Bankai vai tās izraudzītajai kredītiestādei **pieteikums** par kompensāciju par neizpildītajām saistībām.

Latvijas Banka informāciju par kārtību, kādā tiek pieņemti pieteikumi kompensācijas izmaksai, un par kompensācijas izmaksas kārtību un termiņiem publicē oficiālajā izdevumā "Latvijas Vēstnesis" (www.vestnesis.lv) un ievieto savā tīmekļvietnē www.bank.lv.

Pieteikumu kompensācijas izmaksai izskata Latvijas Banka.

Kompensācijas izmaksa notiek ar Latvijas Bankas vai ar vienas vai vairāku Latvijas Bankas izraudzītu kredītiestāžu starpniecību.

Kompensācijas izmaksu uzsāk **triju mēnešu laikā**:

- no dienas, kad Latvijas Banka konstatējusi sistēmas dalībnieka nespēju izpildīt tā saistības pret ieguldītāju pilnā apmērā un noteikusi kompensācijas apmēru, vai
- no dienas, kad stājies spēkā tiesas nolēmums par ieguldījumu pakalpojumu sniedzēja maksātnespējas procesa pasludināšanu vai likvidāciju, kas tam liedz iespēju izpildīt ieguldītāju prasījumus.

Izņēmuma gadījumos un īpašos apstākļos Latvijas Banka var pagarināt iepriekš minēto termiņu par trijiem mēnešiem.

Nemiet vērā, ka IAL 6.¹ pantā ir uzskaitīti gadījumi, kad Latvijas Banka var atlikt kompensācijas izmaksu vai daļēju izmaksu ieguldītājam līdz izbeigsies apstākļi, kas bijuši par pamatu kompensācijas izmaksas vai daļējas izmaksas atlikšanai.

Kādi nosacījumi ir jāievēro, lai saņemtu kompensāciju saskaņā ar IAL?

Pieteikums kompensācijas izmaksai ieguldītājam jāiesniedz **divu gadu laikā** kopš dienas, kad oficiālajā izdevumā "Latvijas Vēstnesis" (www.vestnesis.lv) publicēta informācija par kārtību, kādā tiek pieņemti pieteikumi kompensācijas izmaksai, un par kompensācijas izmaksas kārtību un termiņiem.

Kas ir ieguldītāju aizsardzības sistēmas uzturētājs, tā kontaktinformācija?

Ieguldītāju aizsardzības sistēmas uzturētājs ir **Latvijas Banka**. Latvijas Banka nodrošina ieguldījumu pakalpojumu sniedzēju uzraudzību atbilstoši IAL normām, līdzekļu turēšanu ieguldītāju aizsardzības sistēmā, ieguldītāju aizsardzības sistēmas pārvaldīšanu un kompensāciju izmaksu.

Sk. zemāk Latvijas Bankas kontaktinformāciju:

ADRESE: K. Valdemāra 2A, Rīga, LV-1050, Latvija

TĀLRUNIS: + 371 6702 2300

E-PASTS: info@bank.lv

TĪMEKĻA VIETNE: www.bank.lv

Kur es varu iegūt papildu informāciju par ieguldītāju aizsardzības sistēmu?

Informācija no Latvijas Bankas tīmekļa vietnes par finanšu instrumentu tirgus klientu (ieguldītāju) aizsardzību ir pieejama šeit: <https://www.bank.lv/darbibas-jomas/klientu-aizsardziba/kompensaciju-izmaksas-sistemas/finansu-instrumentu-tirgus-klientu-iegulditaju-aizsardziba#normative-dokumenti>

Ieguldītāju aizsardzības likums: <https://likumi.lv/ta/id/55829-iegulditaju-aizsardzibas-likums>

Eiropas Parlamenta un Padomes 1997. gada 3. marta direktīvas [97/9/EK](https://eur-lex.europa.eu/legal-content/LV/TXT/?uri=CELEX%3A31997L0009) par ieguldītāju kompensācijas sistēmām: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/LV/TXT/?uri=CELEX%3A31997L0009>

* * * * *